

សាររបស់សម្តេច ជា ស៊ីម

ប្រធានគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជាក្នុងឱកាសរំលឹកខួបអនុស្សាវរីយ៍

លើកទី២០ថ្ងៃបង្កើតរណសិរ្សសាមគ្គីសង្គ្រោះជាតិកម្ពុជា

(០២_១២_១៩៧៨ - ០២_១២_១៩៩៨)

សូមក្រាបថ្វាយបង្គំសម្តេចព្រះសង្ឃរាជទាំងពីរគណៈ និង ព្រះថេរានុថេរក្រុងព្រះអង្គ ជាទីសក្ការៈ
បងប្អូនរួមជាតិ ជាទីគោរពស្នេហាដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់បំផុត

ថ្ងៃនេះជាថ្ងៃគំរប់ខួបអនុស្សាវរីយ៍លើកទី២០ នៃការបង្កើតរណសិរ្សសាមគ្គីសង្គ្រោះជាតិកម្ពុជា ដែលជា
ព្រឹត្តិការណ៍ប្រវត្តិសាស្ត្រមួយដ៏សំខាន់ ផ្សារភ្ជាប់នឹងអាយុជីវិតរបស់ប្រជាជាតិទាំងមូល និង ការគង់វង្សិកចំរើន
របស់មាតុភូមិកម្ពុជា ។ ទោះបីរយៈពេល២០ឆ្នាំបានកន្លងផុតទៅពិតមែន ប៉ុន្តែអត្ថន័យជាប្រវត្តិសាស្ត្រនៃព្រឹត្តិ
ការណ៍នេះ នៅតែស្ថិតស្ថេរជានិច្ចក្នុងដួងចិត្តនៃប្រជារាស្ត្រគ្រប់រូប ។

យើងទាំងអស់គ្នាកំពុងរំលឹកខួបអនុស្សាវរីយ៍នេះ ក្នុងស្មារតីគោរពដឹងគុណដ៏ជ្រាលជ្រៅបំផុត ចំពោះកម្មា
ភិបាល យុទ្ធជន ប្រជាជន ព្រមទាំងមិត្តភក្តិជិតឆ្ងាយ ដែលបានធ្វើពលិកម្មដ៏ធំធេង និង បានរួមវិភាគខានដ៏
ថ្លៃថ្លាបំផុត ដើម្បីសង្គ្រោះជាតិពីរបបប្រល័យពូជសាសន៍ និង ការចាប់ផ្តើមឡើងវិញរបស់កម្ពុជាលើមាត់នៃការ
ភសាងជាតិ ។

យើងបានចងចាំជានិច្ចថា មាតុភូមិយើងបានទទួលរងនូវមហាវិនាសកម្មដោយសង្គ្រាមដ៏អយុត្តិធម៌ រយៈ
ពេលប្រាំឆ្នាំ ពីឆ្នាំ១៩៧០ដល់ឆ្នាំ១៩៧៥ ហើយបន្ទាប់មកបានបន្តធ្លាក់ចូលក្នុងគ្រោះមហន្តរាយនៃរបបប្រល័យ
ពូជសាសន៍ប៉ុលពត១៩៧៥-១៩៧៩ ដែលពុំធ្លាប់មានក្នុងប្រវត្តិសាស្ត្រ ។ ធនូនយោបាយប្រកបដោយមហិច្ឆិ
ការបស់ពួកមេដឹកនាំនៃរបបប្រល័យពូជសាសន៍ ដែលក្បត់ទាំងស្រុងនឹងផលប្រយោជន៍ជាតិ បានបង្កើតឡើង
នូវមហាសោកនាដកម្ម និង ផលវិបាកដ៏ធំធេងចំពោះជាតិមិនអាចពណ៌នាបានឡើយ ។ នេះជាប្រវត្តិនៃការ
រំលោភសិទ្ធិមនុស្សដ៏ធ្ងន់ធ្ងរបំផុត ចំពោះកម្ពុជា និងចំពោះមនុស្សជាតិទាំងមូល ។

គឺក្នុងកាលៈទេសៈដ៏ធ្ងន់ធ្ងរបំផុតនេះហើយ ដែលរណសិរ្សសាមគ្គីសង្គ្រោះជាតិ បានបដិសន្ធិឡើងនៅថ្ងៃ២
ធ្នូឆ្នាំ១៩៧៨នៅស្រុកស្នួលខេត្តក្រចេះ ដើម្បីបំផុសនិងដឹកនាំប្រជាជនអោយក្រោកឈរឡើងធ្វើការតស៊ូដោះខ្លួន។
រណសិរ្សបានប្រកាសចេញនូវគោលនយោបាយ១១ "ខ" ហើយបានប្រមូលផ្តុំកំលាំងទូទាំងប្រទេស ដោយមាន
ការជួយឧបត្ថម្ភយ៉ាងធំធេងពីរដ្ឋនិងប្រជាជនរៀកណាម ព្រមទាំងមិត្តភក្តិជិតឆ្ងាយ ដើម្បីសង្គ្រោះជាតិពីរបប
ប្រល័យពូជសាសន៍ រហូតសំរេចបានជ័យជំនះជាប្រវត្តិសាស្ត្រដ៏ត្រចះត្រចង់នៅថ្ងៃ៧មករាឆ្នាំ១៩៧៩ ។ ផ្តើមពី
ជ័យជំនះនេះ កម្ពុជាបានរស់ឡើងវិញ ហើយបានបើកឡើងនូវទំព័រថ្មីនៃប្រវត្តិសាស្ត្រភសាងទឹកដីរបស់ខ្លួន ។

ក្រោយថ្ងៃដំបូង រដ្ឋសំណាចប្រជាជនបានបដិសន្ធិឡើង ក្នុងស្ថានភាពចាត់ដៃទេ ខ្លះសព្វខ្លះគ្រប់ ហើយត្រូវប្រឈមមុខដោះស្រាយផលវិបាកលើគ្រប់វិស័យយ៉ាងច្រើនឥតគណនា ។ រណសិរ្សសាមគ្គីសង្គ្រោះជាតិ ដែលបន្ទាប់មកបានប្តូរឈ្មោះជារណសិរ្សសាមគ្គីកសាងមាតុភូមិ បានរួមសហការជិតស្និទ្ធជាមួយរដ្ឋសំណាច និង ពង្រីកចលនារស្មហាជាតិរបស់ប្រជាជន ដើម្បីទប់ស្កាត់ការប៉ុនប៉ងវិលត្រឡប់មកវិញ នៃរបបប្រឈមពូជសាសន៍ សុភវិស័យសេដ្ឋកិច្ច សង្គមកិច្ច អោយមានដំណើរការឡើងវិញនិងអភិវឌ្ឍន៍ជាជំហានៗ និង ជំរុញការ អនុវត្តន៍នយោបាយបង្រួបបង្រួមជន្លោះជន្លាតជាតិ រហូតបានសំរេចកិច្ចព្រមព្រៀងសន្តិភាពក្នុងចរិតវិស័យថ្ងៃទី២៣តុលាឆ្នាំ ១៩៩១ ដែលបានពង្រឹងមូលដ្ឋានគ្រឹះនៃសន្តិភាព ឯកភាពជាតិ លទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យសេរី និង ការអភិវឌ្ឍន៍ ហើយបានធានានូវសិទ្ធិនិងអធិបតេយ្យដីពេញលេញរបស់កម្ពុជា ។

ជនរួមជាតិជាទីគោរពរស្មហា យើងបានយល់ច្បាស់ថាអ្វីៗដែលយើងមាននៅថ្ងៃនេះ ហើយនឹងមាន នៅអនាគតទៀតនោះ ផ្សារភ្ជាប់មិនអាចផ្តាច់ចេញពីស្មារតី២ឆ្នាំ និងស្មារតី៧មករាបានឡើយ ។ ហេតុនេះការ ប៉ុនប៉ងណាមួយដើម្បីលុបបំបាត់ ឬ បំភ្លេចចោលទិវាប្រវត្តិសាស្ត្រទាំង២នេះ គឺជាទង្វើផ្ទុយនឹងសច្ចៈចរិត ដែល មិនអាចទទួលនូវការគាំទ្រពីប្រជាជនបានឡើយ ។

ដង្ហែកនិងមកនេះ ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាយើង បានសំរេចសមិទ្ធផលយ៉ាងច្រើនទាំងក្នុងវិស័យនយោ បាយ សេដ្ឋកិច្ច សង្គមកិច្ច និង ការបរទេស ។ ថ្វីបើការរីកចំរើនទាំងនោះមិនទាន់បានឆ្លើយតបទាំងស្រុង ភាសសំណូមពររបស់ប្រជាជន ប៉ុន្តែវាបានបង្កើនថែមទៀតនូវបុព្វបទនិងលក្ខណសម្បត្តិចាំបាច់សំរាប់ការអភិវឌ្ឍន៍ ដ៏ឆាប់រហ័សនាពេលអនាគត ។ លទ្ធផលយ៉ាងល្អប្រសើរនៃការបោះឆ្នោតថ្ងៃទី២៦កក្កដាឆ្នាំ១៩៩៨ ដែលបាន ប្រកបដោយលក្ខណៈសេរី យុត្តិធម៌ និង អហិង្សា គឺជាសមិទ្ធផលដ៏ថ្លៃថ្លាណាស់នៃដំណើរការលទ្ធិប្រជាធិប តេយ្យសេរី និង បានបង្ហាញច្បាស់នូវអ្វីៗដែលប្រជាពលរដ្ឋចង់បាន ។ ក្នុងដំណើរឈានទៅមុខ យើងពុំមែន ជួបតែភាពអនុគ្រោះនោះទេ ការពិតយើងបានឆ្លងកាត់ឧបសគ្គនិងការលំបាកស្មុគស្មាញច្រើនណាស់ ជាពិសេស ក្នុងការរក្សាស្ថិរភាពនយោបាយ និង សង្គម ប៉ុន្តែដោយឈរលើស្មារតីស្រឡាញ់សន្តិភាព ការបង្រួបបង្រួមជាតិ និង ការគោរពច្បាប់ ក្រោមព្រះរាជកិច្ចដឹកនាំដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់របស់ព្រះករុណាព្រះបាទនរោត្តមសីហនុ ព្រះមហាក្សត្រ នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ជាទីសក្ការៈ យើងបានដោះស្រាយរួចនូវឧបសគ្គទាំងនោះ ។

កាសំរេចនូវសេចក្តីប្រកាសរួមអំពីគោលការណ៍សហប្រតិបត្តិការ រវាងគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា និងគណ បក្សហ៊ុនស៊ុនស៊ុន ក្នុងកិច្ចប្រជុំកំពូលក្រោមព្រះរាជាធិបតីភាពនៃព្រះមហាក្សត្រនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា នៅ ប្រាសាទខេមរិន្ទ្រព្រះបរមរាជវាំងថ្ងៃទី១២-១៣ខែវិច្ឆិកាឆ្នាំ១៩៩៨ កន្លងមកនេះ បានទំលាយភាពទំលាចកម្មនេះ ដែលធ្វើអោយគាំងដល់ដំណើរការនៃរដ្ឋសភាអាណត្តិទី២ និង ការរៀបចំរាជរដ្ឋាភិបាលថ្មី ។ សេចក្តីប្រកាស រួមនេះ បានបង្ហាញច្បាស់នូវការគោរពចំពោះបំណងប្រាថ្នារបស់ប្រជាពលរដ្ឋជាម្ចាស់ឆ្នោត ដែលប្រាថ្នាចង់បានរាជ រដ្ឋាភិបាលមួយមានស្ថិរភាព តម្លាភាព និង ប្រសិទ្ធភាព ដែលជាតំណាងនូវឆន្ទៈនយោបាយរបស់ប្រជាពលរដ្ឋ

ភាគច្រើនលើសលប់ក្នុងសង្គមជាតិ ។ ផ្នែកលើសេចក្តីប្រកាសរួមនេះ គណបក្សទាំងពីរបានបំពេញបន្ថែម
នូវរាល់លក្ខខណ្ឌ ដើម្បីធានាដល់ដំណើរការនៃរាល់ស្ថាប័នកំពូលរបស់រដ្ឋ ។ រដ្ឋសភាបានចាប់ផ្តើមដំណើរការ
ជាប្រក្រតី ដើម្បីរ៉ាប់រងនូវការកិច្ចយ៉ាងច្រើនដែលប្រជាពលរដ្ឋប្រគល់អោយ ក្នុងស្មារតីទទួលខុសត្រូវខ្ពស់ចំពោះ
ជាតិសាសនាប្រទេសជាតិ ។ រាជរដ្ឋាភិបាលថ្មី ត្រូវបានបង្កើតឡើងកាលពីថ្ងៃទី៣០ខែវិច្ឆិកាឆ្នាំ១៩៩៨ ដោយ
ផ្អែកលើមូលដ្ឋាននៃលទ្ធផលបោះឆ្នោត ការផ្សះផ្សារជាតិ និងមូលដ្ឋានច្បាប់ ហើយបានឆ្លុះបញ្ចាំងពិតប្រាកដ
នូវឆន្ទៈ និង ផលប្រយោជន៍របស់ប្រជាពលរដ្ឋយើងគ្រប់មជ្ឈដ្ឋាន ។ ព្រមទាំងនេះ ការត្រៀមរៀបចំដើម្បី
បង្កើតស្ថាប័នព្រឹទ្ធសភា ក៏កំពុងមានការចំរើនទៅមុខ ដែលនឹងអាចសំរេចបានក្នុងរយៈពេលដ៏ឆាប់រហ័សនេះ ។

ភាពស្របគ្នានៃទិដ្ឋភាពនយោបាយក្រោយពេលបោះឆ្នោត ដែលបានសង្កត់ខ្លាំងលើចិត្តសាស្ត្រប្រជាពលរដ្ឋ
យើង ត្រូវបានបញ្ចប់ ហើយឥឡូវនេះយើងកំពុងស្ថិតនៅចំពោះមុខការកិច្ចយ៉ាងច្រើន ដែលត្រូវបំពេញលើ
មាតិកាផ្ទះទៅរកអនាគតប្រកបដោយក្តីសង្ឃឹម គឺសន្តិភាព និង ការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ ។

មេរៀនពិសោធន៍ដ៏មានតម្លៃ ដែលយើងអាចដកចេញបានពីសភាពការណ៍ថ្មីៗនេះ គឺមេរៀនអំពីការ
អនុវត្តន៍ធនប្រជាពលរដ្ឋតាមរយៈការបោះឆ្នោត អំពីសមត្ថភាព និង ភាពក្លាហានក្នុងការដោះស្រាយបញ្ហាជាតិ
យើង ដោយខ្លួនយើងផ្ទាល់ នេះជាខ្លឹមសារមួយសំខាន់ណាស់នៃការលើកស្ទួយលទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យ លើកស្ទួយ
កិត្តិយស និង អធិបតេយ្យជាតិយើង ។

ក្នុងឱកាសដ៏ថ្លៃថ្លានេះ ប្រជាពលរដ្ឋកម្ពុជាសូមសំដែងការរកក្តីភាពដ៏ជ្រាលជ្រៅបំផុត ថ្វាយព្រះករុណាព្រះ
បាទសម្តេចព្រះនរោត្តមសីហនុ ព្រះមហាក្សត្រនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា និង សម្តេចព្រះរាជអគ្គមហេសី ជាទី
សង្ហារ ដែលបានបូជាព្រះកាយពល និងព្រះបញ្ញាញាណ ជំនះគ្រប់ឧបសគ្គ ដើម្បីនាំមកនូវសុខសន្តិភាព
ការផ្សះផ្សារជាតិ ភាពចម្រុះចំរើន និង កិត្តិយសដល់មាតុភូមិនិងប្រជាពលរដ្ឋ ។ សូមគុណបុណ្យព្រះរតនត្រ័យ
វត្ថុស័ក្តិសិទ្ធិក្នុងលោក ព្រមទាំងព្រះវិញ្ញាណក្ខន្ធនៃអតីតព្រះមហាក្សត្រខ្មែរ ជួយបិទចំបាំងរក្សាព្រះករុណាជាអម្ចាស់
និងសម្តេចព្រះរាជអគ្គមហេសី សូមមានព្រះជន្មាយុយើងយូរ ព្រះកាយពលមាំមួន ព្រះបញ្ញាញាណភ្លឺថ្លា ដើម្បី
គង់ប្រថាប់ជាម្ចាស់ដ៏ត្រជាក់របស់ប្រជាពលរដ្ឋ ជាកូន ជាចៅ ចៅទូត ជារៀងរាល់ ។

សូមសំដែងកត្តញ្ញកាធម៌ដ៏ជ្រាលជ្រៅ ចំពោះសហគមន៍អន្តរជាតិ ប្រទេសជាទិត្តជិតឆ្ងាយ ដែលបាន
ផ្តល់វិភាគទានដ៏ថ្លៃថ្លា ក្នុងដំណើរការសន្តិភាព ការផ្សះផ្សារជាតិ លទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យ និង ការអភិវឌ្ឍន៍
នៅកម្ពុជា ។

ដោយចងចាំជាទីចូនូវស្មារតី២៣និងស្មារតី៧មករាដ៏រុងរឿង គណបក្សប្រជាជនកម្ពុជានិងរណសិរ្សសាមគ្គី
កសាងការពារមាតុភូមិកម្ពុជា និងបន្តខិតខំធ្វើអ្វីៗទាំងអស់ស្របតាមឆន្ទៈនិងជំនឿទុកចិត្តរបស់ប្រជាជន រួមជា
មួយរាល់វិលវិលស្នេហាជាតិ ដើម្បីរក្សាសន្តិភាព ស្ថិរភាព និងឯកភាពជាតិ ដែលជាកត្តាមូលដ្ឋានដើម្បីធានា
ដល់ការស្ថាបនាព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាយើង អោយបានរីកចំរើនឆាប់រហ័ស ។ ក្នុងទិសដៅនេះ គណបក្ស

ប្រជាជនកម្ពុជានឹងធ្វើសហប្រតិបត្តិយ៉ាងជិតស្និទ្ធិបំផុត ជាមួយគណបក្សហ្វុនស៊ិនប៊ិចផ្អែកតាមខ្លឹមសារនៃពិធីសារ
នៃកិច្ចព្រមព្រៀងសហប្រតិបត្តិការរវាងគណបក្សទាំង២ ដែលបានចុះហត្ថលេខា កាលពីថ្ងៃទី ២៣ ខែវិច្ឆិកា
ឆ្នាំ១៩៩៨ ។ មានតែការយោគយល់គ្នា ធ្វើទុកចិត្តគ្នា ហើយរួបរួមគ្នាក្រោមរដ្ឋធម្មនុញ្ញ និងអនុវត្តនូវកម្មវិធី
នយោបាយរួមមួយ ដោយបំភ្លេចនូវអតីតកាលដ៏ជួរចត់នៃជម្លោះផ្ទៃក្នុងនោះទេ ទើបយើងអាចរក្សាបានសន្តិភាព
ស្ថិរភាព និងឯកភាពជាតិ ។

ទូលបង្គំខ្ញុំព្រះករុណាខ្ញុំ សូមអំពាវនាវដល់ជនរួមជាតិទាំងអស់ ទាំងនៅក្នុងប្រទេស ទាំងនៅក្រៅ
ប្រទេស កសិករ កម្មករ អាជីវករ សិស្ស និស្សិត បញ្ជវន្ត បុគ្គលិកនិយោជិត មន្ត្រីរាជការ កងទ័ព
នគរបាល ខិតខំរក្សានិងពង្រឹងឆ្នងមហាសាមគ្គីជាតិ អោយកាន់តែរឹងមាំឡើងដើម្បីកសាង និងការពារមាតុភូមិ
យើង ។

ជាទីបញ្ចប់ ទូលបង្គំខ្ញុំព្រះករុណាខ្ញុំ សូមថ្វាយនិងប្រគេនពរសម្តេចព្រះសង្ឃរាជទាំង២គណៈព្រះថេរទុ
ចរគ្រប់ព្រះអង្គជាទីសក្ការៈ និងសូមប្រសិទ្ធិពរដល់ប្អូនរួមជាតិទាំងនៅក្នុងប្រទេសនិងក្រៅប្រទេស សូមច
ប្រកបនឹងពុទ្ធពរទាំងប្រាំប្រការ គឺ អាយុ វណ្ណៈ សុខៈ ពលៈ និងបដិភាណៈ កុំបីឃ្លៀងឃ្លាតឡើយ ។

សូមអរព្រះគុណ សូមអរគុណ !